

*Personvern -
Problem eller en grunnleggende demokratisk rett?"*

Hva er personvern?

- retten til et privatliv
 - Alle mennesker har en ukrenkelig egenverdi. Som enkeltmenneske har du derfor rett på en privat sfære som du selv kontrollerer - hvor du kan handle fritt uten tvang eller innblanding fra staten eller andre mennesker.
 - Dette prinsippet er blant annet forankret i Den Europeiske menneskerettighetskonvensjonen artikkel 8, hvor det heter:
“ Enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin korrespondanse. ”

OG

- retten til å bestemme over egne personopplysninger
 - individers rett til å ha innflytelse på bruk og spredning av personopplysninger om seg selv

E-reseptregisteret

- Under høringen var spørsmålet
 - samtykke eller reservasjonsrett
 - reservasjonsretten forutsetter tydelig informasjon om muligheten for å kunne være reell
- Innstilling til Odelstinget
 - Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at det er mulig å reservere seg mot å stå i det sentrale registeret som foreslås opprettet i tilknytning til eReseptløsningen
- Vedtatt
 - Obligatorisk, ingen mulighet for å reservere seg
 - Kan registreres under et løpenummer – hvor finnes informasjon om dette?

Egenandelsregisteret

- Mulig å reservere seg
 - Men hvor finnes informasjon om dette?
 - I høringen ble det påpekt at om for mange velger å reservere seg, vil den økonomiske gevinsten med registeret begrenses
- På legekontor finnes offisielle plakater med følgende tekst
 - ”Nå slipper du å søke om frikort”
- Det er ingen søknad som skal sendes
- Hvor mange er unødvendig registrert uten å vite om registreringen?

Helseforskningsloven

- Forskning uten bruk av samtykke
 - Mulig ved studier som omfatter personopplysninger, gitt at REK gir godkjenning
 - Mulig ved studier som omfatter også biologisk materiale fra helsehjelpen, gitt at REK gir godkjenning OG personen ikke har reservert seg
- Reservasjonsregister
 - Krever informasjon om denne retten
 - Hvem kjenner til dette?

Kjernejournal

- Fra OUS-høringssvar
 - Viktig og etterlengtet verktøy
- Høster opplysninger fra
 - NPR
 - reseptformidleren
- Ikke mulig å differensiere hva som legges inn
 - Den kroniske diagnosen legges inn
 - Mer inngripende diagnoser legges ikke inn
- Den enkelte kan reservere seg og kan sperre enkeltdokumenter
 - Informasjon om dette?
- Hva med å bruke pasienten og fastlegen til å kvalifisere informasjonen?

Journalen, inkl pas, inneholder

- Navn, personopplysninger, adresse m.m.
- Nåværende og tidligere opphold
- Diagnose- og prosedyrekoder
- Journalnotater
 - Lege
 - Annet helsepersonell
- Prøvesvar
 - Mulighet til å bestille prøver
 - Kvittering av prøvesvar
 - Lese prøvesvar
- Bilder
- Medikamenter
- Kritiske opplysninger/Kave

Motstridende interesser

- Pasientene har krav på konfidensialitet og beslutningsmyndighet når det gjelder hvem som kan gjøre oppslag i journal og hvem som bruker opplysningene,
- Helsepersonellens arbeidsverktøy, samhandlings-verktøy og dokumentasjon av den helsehjelp den enkelte har gitt,
- Samtidig er vi avhengig av studenters opplæring, kompetanseheving, kvalitetsvurdering og forskning som forutsetter tilgang og bruk av journalopplysninger.
- I noen grad må journalen (pas) også brukes for å finne hvor pasienten er innlagt for å svare besøkende m.m, men her kommer en fort over en grense som ikke gir grunnlag for innsyn i de taushetsbelagte opplysninger.

Hvem har tilgang til opplysninger i journal?

Helsepersonell, som ikke deltar i pasientens helsehjelp

Naboer

Helsepersonell

Den enkelte person

Familie

Kolleger

Administrativt personell

Pårørende

Studenter

Opplæring

§-Føring og innsyn

Forskning

Resepsjonspersonell

Legemiddel-

Sentralbordbetjening

Samtykke

utprøving

Forskriftsregulerte registre

NPE

Fødselsregister

Kreftregisteret

§-Utlevering

Rettslig
kjennelse

Reseptregisteret

§-Innsyn

Politi og
domstol

Dødsårsaksregisteret, m.fl

Kontrollkommisjon

Presse

NAV

Tilsynsmyndigheter

NPR

Riksrevisjon

Kriminelle

Offentligheten

Riksarkiv

Forsikringselskap

Påstander i dagsitt

”FAKTA OM PASIENTJOURNALER”

- I dag legger personvernloven begrensninger på hva som kan utveksles av pasientinformasjon lege mellom lege.
- Et nytt lovforslag skal åpne for at leger på ulike sykehus, utenfor samme juridiske enhet, skal få rett til å utveksle informasjon om pasienter som behandles flere steder.
- Formålet med lovendringene er å fjerne regelverksmessige hindre for effektiv og trygg kommunikasjon av helseopplysninger i helsetjenesten, samtidig som pasientens rett til konfidensialitet og vern om personlig integritet ivaretas.
- Digitalisering av helsevesenet åpner for nye måter å registrere, lagre, sammenstille og tilgjengeliggjøre informasjonen på. Sammenlignet med en situasjon hvor informasjon og data er papirbasert, så vil dette understøtte bedre kvalitet, samarbeid og samhandling

Hvilke tekniske muligheter finnes i journalen for tilgangsregulering

- Individbasert tilgang
 - skal vurderes i forhold til den enkeltes behov i sin funksjon
- Begrense tilgang til organisatoriske enheter den enkelte har funksjon på
- Tid
- Funksjon/rolle i klinikken
- Lese-rettighet, Skrive-rettighet og signeringsrettigheter
- Rekvireringsrettigheter
- Beslutningsstyrt tilgang
 - Eksplisitt (Aktualiseringsrett/blålys/grønnlys)
 - Implisitt
- Teknisk tilgang er langt videre enn hva grunnlaget for oppslag er, for å sikre tilgang når behovet er der
 - forutsetning at bruken begrenses i samsvar med faktiske behov og grunnlag for oppslag den enkelte har

Ja, takk – begge deler

- Juridisk finnes
 - muligheter for utlevering
 - muligheter for tilgang på tvers (ny forskrift)
- Teknisk utfordringer, som kan løses
- Økonomiske forutsetninger, som må løses